

Suomen säädöskokoelmaan n:o 1238/2014
(Laki poronhoitajien sijaisavusta)

Lisätään saamenkieliset käännökset:

Lää'kk

puäz3hoi'ddjeei säjjsažvie'kkest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstōōgg meälddsânji šiōtteet:

1 §

Lää'jj suävvtēmvu'vdd da Euroopp unioon lää'jjseättmōōžž lokku välldmōš

Puäz3hoi'ddjeei jiōc'cseez riäššmest säjjsažvie'kkest šōddām kuulid ko'rvvee valdia tääl-larvvlōōžžâst čuä'jtum mie'rtie'gg raa'jin nu'tt mä'htt tä'st lää'jjest šiōtteet.

Tän lää'jj tiu'ddepiijmōōžžâst jää'kketet lää'ssen snäätnai mäd- da meä'cctäällvuu'd da jännamvuu'di tuärjōsää'blki tuōttmest siskmarkknid ää'nteejen Euroopp unioon tuejju-muužžâst tue'jjuum suäppmōōžž 107 da 108 aartiikla meälddsânji u'vddum komissio asetōōžž (EU) N:o 702/2014 (*mädttäällvuu'd joukkō'rstōkasetōs*).

2 §

Puäz3hoi'ddjeei

Tän lää'jj suävldet puäz3hoi'ddjeeja, keä'st liä vuämstumuužžâst uu'ccmōsân 50 puäz3hâiddlää'jj (848/1990) 5 §:st jurddum lääkkpuäz3jed ohttu le'be öoutsää'jest su'ne roodd vuōi'ggest vue'lab puōlvōōggâst äârri vuâlla 18-äkkain oummuin, kää'tt jäälast pōōššinalla suu täälâst. Lää'zzen, što puäz3hoi'ddjeei lij öōlgtem vä'ldded mädttäällnee'kk jeältōklää'jj (1280/2006) 10 §:st jurddum ääsktōōžž da su'st lij näkam ääsktōs le'be kiōtt' tōōllâm vue'lnn äârri ooccmōš tōn vuäžžam diōtt.

Puōccui vuä'mstemvuōiggâdvoūt da mie'rr vuōđđä'vve säjjsažvie'kk ääi'jpoddân ää'nmemnalla äârri öōudbeä'ln nâanuom puäz3hâiddlää'jj 30 §:st jurddum puäz3logstō'kke. Puäz3logstōōgg nâanumužž mâ᳚᳚a šōddâm muttâz vää'ldet lokku pâi, jōs paalgâskää'dd halltōs lij öu'ddel säjjsažvie'kk spravvdōōttmōšäi'jpoodd nâänäm muttâz.

3 §

Meä'rtelm

Tä'st lää'jjest öōlgtet:

- 1) *puäz3tuâjin* mädttäällnee'kk jeältōklää'jj mie'ldd valddum ääsktōs puäz3tuâjid;
- 2) *pie'rnee'kk*in pie'llkuei'm da vuâlla 18-äksa oummu, kää'tt jäälast pōōššinalla pu-äz3hoi'ddjeei täälâst da lij puäz3hoi'ddjeeja le'be tän pie'llkueimma soogg vuōi'ggest vue'lab puōlvōōggâst;
- 3) *pie'llkuei'm*in pie'llkuei'm da oummu, keäin puäz3hoi'ddjeei čōōđ ääi'j jäälast öhttsast täälâst vie'ncnallsee'mest äârmmōōžžâst.

HE 239/2014
StVM 24/2014
EV 185/2014

Komissio asetōs (EU) N:o 702/2014 (32014R0702); EUVL N:o L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sâjjsažvie'kk' vuäžžmõõžž õõudldõõzz

Puäzžhoi'ddjeei vuäitt vuäžžad tä'st lää'jjest jurddum sâjjsažvie'kk', jõs sâjjsažvie'kk' tarbb šâdd puäzžhoi'ddjeei panntiõrvâsvuõd le'be paarcree'm tue'jjeem reäugää'ppte'mesvuõd diõtt. Reäugää'ppte'mesvuõtt čuä'jtet dâhttar, puõccihoi'ddjeei le'be tiõrvâsvuõdhoi'ddjeei tuõdštõõzzin te'l gu sâjjsažveä'kk'peeivi meär ka'Indaree'jjest šâ'dde jeänab gu čiččäm pei'vved.

Sâjjsažvie'kk' vuäžžam õõudldõõzz jiä tiud, jõs puäzžhoi'ddjeei vuäzž sâjjsažvie'kk' sprauvdõõttmõšäi'jpoodd reäulgla jeältõklää'jj (395/2006) 3 §:st peäggum lää'jj le'be tõi viõ'kkepiijmõõžžäst u'vddum lää'jji meäldla põõššinalla miõdttum tiud reäugää'ppte'mesvuõttjeältõõgg le'be tiud reäugää'ppte'mesvuõttjeältõõgg šõrrsa tõrgsmõõstu-ärjõõzz.

5 §

Kuuli vuäddan äärrai tuei

Kuulid vuei'tet mä'hssed päi, jõs tõk liä šõddäm näkmi sâjjsažvie'kk' sprauvdõõttmõšäi'jpoodd taarblai puäzžtue'ji häiddmõõžžäst, koid puäzžhoi'ddjeei le'čči jidõč tue'jjääm jiiijäs, piärnee'kk' le'be paalgâskää'dd lokku, jõs ij le'čči leämmâž reäugää'ppte'm.

Kuulid jiä määus, jõs:

- 1) puäzžhoi'ddjeei piärnek' le'čči vuäittam tue'jjeed sâjjsa tue'jjeem tuei;
- 2) tuei diõtt liä miõdttum jee'res õmmla teäggtoõstuarjõõzz;
- 3) tuei kooll puäzžhoi'ddjeei tuäjid suu äären reäugvuõdäst le'be tuäjjanouddmõõsvuõdäst paalgâskâdda;
- 4) tuei kooll puäzžhoi'ddjeei häiddam na'ddjõs- le'be vaaldsemtuõjju le'be ko'rvveeja tuõjju; le'be
- 5) tuei šâdd nu'vddmest puäzžouddâž valmštumuužžäst, kää'tt ij leäkku ouddâž seillamvuõd määinest taarblâž.

6 §

Sâjjsaž

Kuulid vuei'tet mä'hssed päi, jõs puäzžhoi'ddjeei lij ha'ñkkääm sâjjsažvie'kk' oudd-pe'rrjumušregistreera meärkkuum kääzkkõõzzi puu't teeješt.

Kuulid jiä määus, jõs puäzžhoi'ddjeei le'be suu piärne'kkes lij vuõi'ggest le'be pannvuõigsân puu't tam kääzkkõõzzid le'be jõs sâjjsan lij tuäimjam puäzžhoi'ddjeei piärnek'.

7 §

Sâjjsažvie'kk' ka'Indarekksaž jäänmõõspeštõs

Ka'Indaree'jj poodd mä'hssmi sâjjsažvie'kk'ciässi jäänmõõsmie'rr õõut puäzžhoi'ddjeei mie'ldd nâneet sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria asetõõzzin õõu'dab ka'Indaree'jj loopp mõõ'neest. Jäänmõõsciäšsmie'rr nâneet vääldel lokku tõn ee'jj äänmemnalla äärrime'rreä'gğ. Sâjjsažvie'kk'ciässid vuäitt äänmed jäänmõõsân 90 peei'v ka'Indaree'jj poodd

8 §

Sâjjsažvie'kkest mä'hssem ko'rvvõs

Ko'rvvõs lij jäänmõsân 17 eeu'r čiässâst. Ko'rvvõõzz jiâ mäâus ärvvlââ'sspiid vuässvuõ'tte. Eu'rrmie'rr vuâppât piirie'jji oððee'jjmannu aalgâst tuejjla jeältõklää'jj 96 §:t 1 mom. jurddum pä'lkk'keärdõõzzin. Tån lää'jjest peäggatum eu'rrmie'rr vasttad e 2015 pä'lkk'keärdõõzz tää'zz.

Jõs puäzhoi'ddjeei da kääzkkõõzzi puu't' teei suâppum tuâjjçiässhâ'dd lij uu'ccab gu 1 mom. jurddum ko'rvvõs, ko'rvvõssân mäâu'set Puäzhoi'ddjeei da kääzkkõõzzi puu't' teei suâppum hä'dd. Hä'dd vuäitt šõddâd tä'lk ouddpe'rrjumušlää'jj (1118/1996) 25 §:t õõlgt'e'mest tuâjj-ko'rvvõõzzâst.

Ko'rvvõs mäâu'set kääzkkõõzz puu't' teeja.

9 §

Sâjjsažvie'kk ooccmõš

Puäzhoi'ddjeei õlgg piijjâd sâjjsažvie'kk ooccmõõzz kee'rjlanji Mäddtäällnee'kki jeältõkstroitlest (*Mela*) õu'ddel sâjjsažvie'kk kuulli tue'ji alttumuužž. Sâjjsažvie'kk õlgg ooccad jee'rab juõ'kk sâjjsažvie'kk taarb ää'ljeest le'be seâmma tarbbsa õhtuum sâjjsažvie'kk juätkk-nem čârnmõõžž mæn̄ṅa.

Jee'rab ooccmõõžž ij kuuitâg taarbâš tue'jjeed, jõs:

1) puäzhoi'ddjeei lij ju'n ää'jab tuâimtam Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla 4 §:t 1 mom. jurddum tuõðštõõzz, ko'st õlmmsa puätt suu reâugää'ppte'mesvuõðâs kõõčcmõõžžâst äârri sâjjsažvie'kk ää'ljeest; le'be

2) puäzhoi'ddjeei ij leäkku võl tuâimtam Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla õõu'dab sâjjsažvie'kk ooccmõ'sše õhtteei 10 §:t meâldla ko'rvvõsvuäžžeeem.

Ooccmõõžžâst da tøn mie'lddõõzzin õlgg pue'tted õlmmsa sâjjsažvie'kk miõttmõõžž diõtt taarbšem teâð.

10 §

Ko'rvvõõzz vuäžžeeem

Puäzhoi'ddjeei õlgg vuäžžeed ko'rvvõõzz Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest (*Mela*) mäâimõsân sâjjsažvie'kk spraavdõõttmõšäâ'jpoodd pue'tti ka'ldarmäân-pââi mäâtttest. Ko'rvvõs vuei'tet miõttâd, hä't-i tõt i'llak vuäžžuum mie'rräâ'jest, jõs ko'rvvõõzz hiâlgumuš mæn̄ṅnumuužž diõtt le'čçi meä'rtee'm.

Ooccmõõžžâst da tøn mie'lddõõzzin õlgg pue'tted õlmmsa:

1) sâjjsažvie'kkpeei'v čiässmeä'rineež;

2) kääzkkõõzzi puu't' teei;

3) sâjjsa nõmm da nâanumuš tõ'st, što 6 §:t meâldla kuuli ko'rvvõõzz õudldõõzz teâuddje;

4) sâjjsa häiddam tuei;

5) sâjjsažvie'kk riäšsmõõžžâst suâppum tuâjjçiässhâ'dd; di

6)jee'res taarbšem teâð ko'rvvõõzz mä'hssem diõtt.

Ooccmõ'sše õlgg õhtteed kääzkkõõzz puu't' teei nâanumuš 2 mom. 1—5 päâi'kin di kääzkkõõzzi puu't' teei i'lmmtõs tõ'st, što su'ne i'llak miõttum tuei diõtt jee'res õlmmla teägg-temtuârjjõõzz.

11 §

Ceälkalm

Puäzgháiddläá'jj19 §:st jurddum puäzjee'žžed le'be tän aareen cōggnam peäggum peett 2 mom. jurddum puäzjee'žžed säjjsa ölgg u'vded Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla ceälklmes, ko'st očndáátt taarbseejest veeidsösvuõdást suu a'rvvõdzes tõ'st, teáuddje-a säjjsažvie'kk da kuuli ko'rvveem oudldõõzz. Puäzhoi'ddjeei ceälklmid oudd tõn paalgâskâá'dd puäzjee'žžed, koon vue'ssbie'll säjjsažvie'kk ânannam puäzhoi'ddjeei lij. Puäzhoi'ddjeei ölgg i'lmmed puäzjee'žžää säjjsažvie'kk riâšsmõõžžâst tâ'lles säjjsažveä'kktaarb öcndõõdee'l.

Mäddtäällnee'kki jeältökstrooite'l vuäitt raukkâd paalgâskâá'dd halltõõžžâst ceälkalm, jõs säjjsažveä'kkooocmõš le'be kuuli ko'rvvõõzz kuõskki oocmõš lij ristreeidast 1 mom. jurddum ceälklmin le'be tõt lij mudoi ää'sš se'lvtumuužž diõtt vääžnai.

12 §

Tu'mmstõktuâjj da ko'rvvõõzz mähssmõš.

Tu'mmstõk vuei'tet u'vded automaattlâst teâdikiõtt'tõõllmõõžž le'be mudoi kuuitâg vuâssas teâddmetood ânnee'l äiggavuâžžum ä'sške'rjen. Nääi't vuállake'rjõtõs vuei'tet mie'rkkeed tu'mmstõ'kke liädggsan. Tu'mmstõk uu'det teättân ää'sšvuâssze vaaldsemlää'jj (434/2003) 59 §:st šio'tteemnalla.

Mäddtäällnee'kki jeältökstrooite'l mähss ko'rvvõõzz kääžzkõõzzi puu't'teei i'lmmtummu Euroopp unioon vue'ssbie'llvaldiast säjjeejest baankâst âarrai baŋkkti'le.

13 §

Taa'rbtee'm ko'rvvõõzzi määustpe'rrjumuš

Jõs ko'rvvõõzz liâ mahssum taa'rbte'me'ld, puäzhoi'ddjeei lij õõlgtem mä'hssed Mäddtäällnee'kkijeältökstroittla tõ'st šõddâm kuulid.

Mäddtäällnee'kki jeältökstroite'l vuäitt čáuddõõttâd määustpe'rrjumuužžâst vuâssas le'be obbnes, jõs tät kiiččet määžnan ij-ka taa'rbte'me'ld mahssum ko'rvvõõzz määusmõõžž leäkku kiõččum pue'ttem puäzhoi'ddjeei le'be suu voboršee'kk ploottas mõõnntõõllmõõžžâst. Mäddtäällnee'kki jeältökstroite'l vuäitt čáuddõõttâd määustpe'rrjumuužžâst še tâ'l, ko määust pe'rrjem mie'rr lij öccnjaž. Määustpe'rrjumuš da koorgi pe'rrjumuš ölgg kuuitâg mä'hssed tiuddmeärrsân, jõs määustpe'rrjumuš šâdd tõ'st, što mahssum ko'rvvõs ij leäkku teáuddam tõid mädd-da meä'cctäällvuu'd valdiatuärjeemšeättmõõžžid, kooi vuädald luõvâsvuõttssystem lij priimmum da jõs Euroopp unioon lää'jšeättmõš tän ouddlâ'st. Tu'mmstõk määustpe'rrjumuužžâst ölgg tue'jjeed viid ee'jj määttest taarbt'e'm korvvõõzz mähssmõõžžâst, jõs ij Euroopp unioon lää'jšeättmõõžžâst jee'res šõõdd.

Jõs määustpe'rrjumuštu'mmstõõggin nâânuum vuäžžmõõžž ij leäkku mahssum mä'hssempei'vven, vuei'tet pe'rrjed ekksa äjjenemkoorg mä'hssempei'vest looggee'l korgglää'jj (633/1982) 4 §:t 1 mom. šio'ttuum korggnorldõõgg meâldsânji. Mä'hssempei'vv vuäžž lee'd eman kucei't neä'ttel kee'jjest määustpe'rrjumuužžtu'mmstõõgg u'vddmõõžžâst.

Määustpe'rrjumuužžtu'mmstõõggin nâânuum vuäžžmõš äjjenemkoorgines lij vuõi'ğgest äälgasmettumušânnsaž. Tõn pe'rrjumuužžâst šio'tteet piidi da määusi tiu'ddepiijmõõžžâst u'vddum lää'jjest (706/2007).

14 §

Mu'ttemoocmõš

Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l tän lää'jj vuäivva u'vddem tu'mmstõ'kke vuäžž oocâd muttâz lääitee'l Tä'vv-Lää'ddjânnam vaaldsemvuõigsa nu'tt mä'htt vaaldsem-lää'jjää'nneplää'jjest (586/1996) šitõteet. Läittamkee'rjelm õlgg neäv'vad mu'ttemoocmõšääi'jest Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla.

Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg vuõigeed tu'mmstõõgges, jõs tõt preemm läittmõõžž pukin vue'zzest. Jee'res šõddmõõžžâst Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg tuäimted läit-tamkee'rjelm, cealkalmes di ää'sšest nârrjam ä'sškee'rj mâä'jee'kâni da mâäimõõžžâst 30 peei'v määttest läittamääi'j puuttmõõžžâst Tä'vv-Lää'ddjânnam vaaldsemvuõigsa.

Vaaldsemvuõigâz tu'mmstõõggâst vuäžž läittad ää'lmõ'sse vaaldsemvuõigsa, jõs ää'lmõs vaaldsemvuõigâs miätt läittamlää'v.

15 §

Takai jâä'dtem, vuä'pstõs da vuäppmõš di tiu'ddepiijmõš

Tä'st lää'jjest jurddum tuejjumuuzž takai jâä'dtem, vuä'pstõs da vuäppmõš kõ'lle sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria. Tän lää'jj tiu'ddepiijmõõžžâst vasttat Mäddtäällnee'kki jeältökstroo-ite'l.

16 §

Valdia ko'rvvõs Sâjjsažvie'kk kuulin

Valdia väärin ko'rvveet Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla 8 §:st jurddum ko'rvvõõzzi mä'hssmõõžžâst šõddâm kuul valdia täällarvvlõõžžâst çuä'jtum mie'rtie'gğ raa'jin. Ko'rvvõs määu'set piiriece'jji ouddmääusan kue'htten seämma suurrân meä'rren odde'e'jj- da sui'nmannust nu'tt, što ouddmähss lij Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l ää'nneplää'jjest määnpâäi vuõssmõõsân baŋkkpei'vven. Sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria vuäitt jeä'rab vue'jjest mä'hssed ouddmääus oudâst šitõttuum lää'jjest ço'rste'e'l, jõs Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l vaalmâšvuõtt mä'hssed tä'st lää'jjest jurddum ko'rvvõõžž muđoi vaarrtõõyvçi.

Sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria nâänad määimõõžžâst juõ'kk ee'jj kie'ssmannu 25 peei'v valdia ko'rvvõõžž looppa meä'r ouu'dab ka'Indaree'jjest. Tän diõtt Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg tuäimted ministeria çitõlgtõs ouu'dab ee'jj kuulin määimõõžžâst nâänumuuzž oulddei määnpâäi 20 pei'vven.

Jõs Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla 1 mom. meäldlanji ka'Indaree'jj poodd mahssum ouddmääus mä'ne pâi'l seämma ee'jj valdia ko'rvvõõžž looppa meä'r, pâi'l pääccam vue'ss vuäžžat ää'nned pue'tti ee'jj kuulid.

17 §

Valdia ko'rvvõs vaaldsemkuulin

Valdia väärin määu'set Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla määžna ko'rvvõs tän lää'jj meäldla tuäji häiddmõõžžin Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla šõddâm vaaldsemkuulin.

Sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria mierrad Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l e'tkkõõžžâst 1 mom. jurddum määžnai ko'rvvõõžž meä'r da mähss korvvõõžž Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla mäddtäällnee'kki luõvâsvuõttkääžkõslää'jj (1231/1996) 31 §:st jurddum ko'rvvõõžž õhttvuõđâst.

18 §

Puäzžhoi'ddjeei i'lmmtemõdõlgtumus

Puäzžhoi'ddjeei õlgg i'lmmted Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla jiijjäs, piärnee'kkeež da puäzžhaiddtue'jes kuõskki šõddmin, kook vuei'tte vaikkted tän lää'jj mealdla säjjsažvie'kk le'be ko'rvvõõzz vuäžžmõ'sše le'be mä'hssem ko'rvvõõzz meärra.

19 §

Kääzžkõõzzi puu't'teei i'lmmtemõdõlgtumus

Kääzžkõõzzi puu't'teei õlgg i'lmmted Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla säjjsažveä'kk'tuei, säjjsa di jie'llemvue'kk'tue'jjumuužžes kuõskki teäđ, kook vuei'tte vaikkted säjjsažvie'kkest mä'hssem ko'rvvõõzz vuäžžmõ'sše le'be meärra.

20 §

Teädi ouddmõš da peittastânnmõš

Tõn lää'ssen, mäi'd ve'rõgõnee'kki tuäim õõlmäsvuõđäst u'vddum lää'jj (621/1999) 24 §:t 1 mom. 20 pääi'kest šiotteet, peittast õnnum liä še nõkam tän lää'jj tiu'ddepiijmõ'sše kuõskki ä'sškee'rj da tõid kuõskki teäđ, kook kue'skke puäzžhoi'ddjeei ekonoomla statuuz.

Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest lij vuõiggädvuõtt tõn lää'ssen, mäi'd ve'rõgõnee'kki tuäimmjumuužž õõlmäsvuõđäst u'vddem lää'jjest šiotteet, peittastânnemšeätmõõžžä da jee'res teäđ vuäžžmõõžž kuõskki rää'jtõõžžä cõõggkani u'vdded Piidvaaldšem'ma piidtumuužž diõtt taarbla, tän lää'jj tiu'ddepiijmõõžžä vuäđđõõvvi huäđast äärrai teäđ mähssmin ko'rvvõõzzin, ko'rvvõõzz da säjjsažvie'kk vuäžžjin da ko'rvvõõzz vuäđđan leämmaž kuulin.

21 §

Vuõiggädvuõtt teädi vuäžžmõ'sše

Paalgäskä'dd, puäzžee'žžed, puäzžee'žžed säjjsaž di piidve'rõgõnek, Narodregisterkõõskõs, Jännamvu'vddpravlee'nn'ja, maistraatt, Jeältõkstaankõõskõs, jeältõkfondd da jee'res jeältõlstrooi'tel liä õõlgtuem u'vdded Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla tõn raukkmõõžžäst mäaustaa da peittastânnemšeätmõõžžä cõõggkani huäđast äärrai teädid, kook kue'skke puäzžhoi'ddjeei le'be kääzžkõõzzi puu't'teei põõrgõstuejjumuužž le'be puäzžhoi'ddjeeja miõttum jeältõõggid, di jee'res teädid, kook liä viält'tee'm kiõtt'tõõllamnalla äärrai ää'sš rä'tkkumusšän le'be tõõžž õhtteeji tuäimi raajmõõššän le'be Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla tän lää'jj tiu'ddepiijmõõžžä diõtt u'vddum teädi praavjumusšän.

22 §

Mäddtäällnee'kki jeältõkstroitte'l vuõiggädvuõtt ää'nmed jee'res ää'sšin vuäžžum teädid

Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest lij vuõiggädvuõtt o'dinakaišõõddmõõžžäst ää'nmed tän lää'jj mealdla ää'sš kiõ'ttõõlleen jeärrsi tõõžž šiottuuum tue'ji häiddmõõžžä diõtt vuäžžum teädid, jõs õõndäätt, što täk teäđ vaikkte tän lää'jj mie'ldli'žze säjjsažvie'kk miõttmõ'sše le'be ko'rvvõõzz vuäžžam diõtt da teäđ a'lõgõ lää'jj mie'ldd vä'ldded lokku tu'mmjemtuajast da

Mäddtäällnee'kk̄i jeältökstroittlest le'čči vuõiggâdvuõtt vuäžžad ták teäđ muđoi še jee'rab. Sâjjsažvie'kk̄ da ko'rvvõõzz ooccja õlgg i'lmmed ouddkiõ'tte vuei'tlvast teäđi äänmõõžžâst.

23 §

Ä'sškee'rji ruõkkmõš

Tän lää'jj mealdla sâjjsažvie'kk̄ miõttmõ'sše da ko'rvvumu'sše õhtteei ä'sškee'rj fe'rttje šeä'stted mäddtäällvuu'djoukkčo'rstõkasetõõžžâst šiõttuum ääi'j, jõs ij arkivstrooi'tel leäkku meärräm tõid põõššinalla seeiltumuššân.

24 §

Ko'rvvõõzzi mähssmõõžžzi årstâ'ttmõš

Sâjjsažvie'kk̄ vuäžžam oudldõõzzi tu'tkkumuš da ko'rvvõõzzi mähssmõš vuei'tet årstâ'tted sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria asetõõžžin, jõs ko'rvvõõzzi mähssmõ'sše taarbšem väär jiä leäkku äänemnalla le'be Euroopp unioon lää'jjšeâttmõš tän õõlgad.

Jõs õu'ddel årstâ'ttmõõžž viõ'kkepue'ttmõõžž riäšsmõõžžin sâjjsažvie'kk̄in jiä vuei't mä'hssed ko'rvvõõzzid tiuddmeärrsân vääri vää'n diõtt, tõid vuei'tet mä'hssed pue'tti ee'jj tõn ee'jj valdia täällarvvlõõžžâst puäzžhoi'ddjeei sâjjsažvie'kk̄ kuulid u'vddummu mie'rttie'ğgest.

25 §

Viõ'kkešõddmõš

Tät lää'kk̄ šâdd viõ'kke 1 peei'v oddee'jjmannu 2015.

Tõn cõõggkani, mâi'd 7 §:st šiõtteet sâjjsažvie'kk̄ciässi jäänmõsmeär nâanumuuzžžâst, sâjjsažvie'kk̄ciässi jäänmõsmie'rr e 2015 lij 150 čiässâd õõut puäzžhoi'ddjeei mie'ldd.

He'Issnest 19 peei'v rosttovmannu 2014

Tää'ssvää'ld Preside'ntt

Sauli Niinistö

Vuäddkääzzkõsmini'stter Susanna Huovinen

Laahâ

puásuituállei sajasâšiššeeest

Ovdâskode miärdâs miäldâsávt asáttuvvoo:

1 §

Laavâ heiviittemsyergi já Euroop union lahâasâtem vuotânväldim

Puásuituállee olssis ornim sajasâšiššeeest šoddâm kuástádâsah sajanmáksojeh staatâ budjetist čujottum meriruudâ raajij siste nuuvt ko taan laavâst asáttuvvoo.

Taan laavâ olášutmist nuávdittuvvoo lasseen Euroop union tooimâst rahtum sopâmuš 107 já 108 artikkâl miäldâsávt adelum komissio asáttâs (EU) Nr 702/2014 (*eennâmtuáalusyergi juávkkuspiekâstâhasáttâs*) tiätu eennâm- já meccituáalusyergi já eennâmkuávlukuávlui toorjâhaamij paahudmist sismarkkânáid hiäivulâžžân.

2 §

Puásuituállee

Taat laahâ heiviittuvvoo puásuituállei, kote oomâst ucemustáá 50 puásuituálulaavâ (848/1990) 5 §:st uáivildum lohoppuásujid ohtuu teikâ oovtâst vuálá 18-ihásii ulmuin, kote lii suu suhâlâš njuolgist vuálâneijee puolvâst já kote áásá pisovávt suu tálutuálust. Lasseen váttoo, ete puásuituállee lii kenigâs väldid eennâmtuáluirâtteijee iäláttâhlaavâ (1280/2006) 10 §:st uáivildum táhádâs já sust lii taggaar táhádâs teikâ joodoost ucâmuš ton finniimân.

Poccui omâstemvuoigâdvuotâ já meeri vuáduduveh sajasâšišše ääigi kevttimnáál leijee majemustáá nanodum puásuituálulaavâ 30 §:st uáivildum puásuiluváttálmân. Puásuiluváttálmâm nanodem maŋa tábâhtum nubástusah váldojeh vuotân tuše, jis palgâs stivrâ lii ovdil sajasâšišše toohâmääigi nanodâm nubástus.

3 §

Miäruštálmeh

Taan laavâst uáivildeh:

1) *puásuituáluupargoim* puásuituáluupargo, mii tähiduvvoo eennâmtuáluirâtteijee iäláttâhlaavâ miel;

2) *perruujesânáin* pelikyeimi já vuálá 18-ihásii ulmuu, kote iälá pisovávt puásuituállee tálutuálust já lii puásuituállee teikâ suu pelikyeimi suhâlâš njuolgist vuálâneijee puolvâst;

3) *pelikuoimijn* näimipaarâ pele já ulmuu, kiäin puásuituállee čoodâg iälá ohtsii tálutuálust näimilito sullâsii tiileest.

HE 239/2014
StVM 24/2014
EV 185/2014

Komissio asáttâs (EU) N:o 702/2014 (32014R0702); EUVL N:o L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sajasâšise finnim iävtuh

Puásuituállee puáhtá finnid taan laavâst uáivildum sajasâšise, jis sajasâšise tárbu šadda puásuituállee puácuvuodâ teikâ täpitorne tovâtem pargonavcâtemvuodâst. Pargonavcâtemvuodâ kalga čäittid tuáhtár, pyecetipšoo teikâ tiervâsvuodâtipšoo tuodâštussáin tain oosijn ko sajasâšisepeevij meeri kalenderivveest lii eenâb ko čiččâm peivid.

Sajasâšise finnim iävtuh iä tievâ, jis puásuituállee finnee sajasâšise toohâmääigi pargee iälättâhlaavâ (395/2006) 3 §:st mainâšum laavâ teikâ tai olâšutmist adelum laavâi miäldásii tuáistáázân mieđettum oles pargottesvuotâiälättuv teikâ oles pargottesvuotâiälättuv stuárusii vajoidittentorjuu.

5 §

Pargoh, moh láá sajanmáávsu vuáđđusin

Kuástádásâid puáhtá sajanmäksid tuše, jis toh láá šoddâm tagarij sajasâšise toohâmääigi velttidmettum puásuituálpargoi hoittáámist, maid puásuituállee ličij jieš porgâm suu jieijäs, perruujesânis teikâ palgâs lohon, jis ij ličij lamaš pargonavcâtem.

Kuástádásah iä sajanmaksuu, jis:

- 1) puásuituállee perruujesâni ličij puáhtám porgâđ sajasii porgâm pargo;
- 2) pargo várás lii mieđettum eres almolâš ruttâdemtoorjâ;
- 3) pargo kulá puásuituállee pargoid ko sun lii pargokoskâvuodâst teikâ tooimânkoččomkoskâvuodâst palgâsân;
- 4) pargo kulá puásuituállee hoittám luáttámuš- teikâ haldâttâhpaargon teikâ västideijee pargon; teikâ
- 5) pargo šadda taggaar puásuipyevittâs jááludmist, mii ij lah pyevittâs siäilumvuodâ tááhust velttidmettum.

6 §

Sajasâš

Kuástádásâid puáhtá sajanmäksid tuše, jis puásuituállee lii haahâm sajasâšise munepeerrâm-registerân merkkejum palvâlusâi pyevtitteijest.

Kuástádásah iä sajanmaksuu, jis puásuituállee teikâ suu perruujesâni lii njuolgist teikâ koskálávt pyevtittâm palvâlusâid teikâ jis sajasâžžân lii toimâm puásuituállee perruujesâni.

7 §

Sajasâšise ihásâš enâmuspištem

Sajasâšišetiijmij enâmusmeeri, mii sajanmáksoo kalenderive ääigi puásuituállee kuáttá, nanoduvvoo sosiaal- já tiervâsvuodâministeriö asattâssáin ovdebáá kalenderive loopâ räi. Enâmustijmeeri nanoduvvoo nuuvt, ete väldih vuotân jieškote-uv ive kevttimnâál leijee meriruodâ. Sajasâšišetiijmijd uázžu kevttid enâmustáá 90 peivid kalenderive ääigi.

8 §

Sajanmáksu, mii máksuo sajasâšiššeeest

Sajanmáksu lii enâmustáá 17 eurod tiijmeest. Sajanmáksu ij maksuu áárvulaseviáru uásán. Euromeeri tárhistuvvoo ihásávt uddáivemáánu aalgást pargee iäláttáhlaavâ 96 § 1 momentist uáivildum pälkkikiárdoin. Taan laavâst mainâšum euromeeri västid ive 2015 pälkkikiárdoo tääsi.

Jis puásuituállee já palvâlusâi pyevtitteijee sooppâm tijmehadde lii ucceeb ko 1 momentist uáivildum sajanmáksu, te sajanmáksun máksuo puásuituállee já palvâlusâi pyevtitteijee sooppâm hadde. Hadde puáhtá šoddâđ tuše muneperrâmlaavâ (1118/1996) 25 § uáivildem pargosajanmáávsust.

Sajanmáksu máksuo palvâlusâi pyevtitteijei.

9 §

Sajasâšiše uuccâm

Puásuituállee kalga uuccâđ sajasâšiše kirjálávt Eennâmtuáluirâtteijei iäláttáhlájádásast (Mela) ovdil ko sajasâšišán kullee pargoh algâttuvvojeh. Sajasâšiše kalga uuccâđ sierâ talle, ko jyehi sajasâšiše tárbu álgá teikâ ko siämmáá táárbun lohtâseijee sajasâšiše juátkoo koskálduttem maŋa.

Sierâ ucâmuš ij kuittâg taarbâš toohâđ, jis:

1) puásuituállee lii jo ovdil toimâttâm Melan 4 § 1 momentist uáivildum tuodâstus, mii čáittá suu pargonavcâtemvuodâ ko koččâmušast leijee sajasâšiše álgá; teikâ

2) puásuituállee ij lah vala toimâttâm Melan ovdebáá sajasâšišeucâmušan lohtâseijee 10 § miáldásii sajanmáksu-ucâmuš.

Ucâmušast já ton lahtosijn kalgeh čielgâđ tárbuliuh tiáđuh sajasâšiše miedeetmân.

10 §

Sajanmáávsu uuccâm

Puásuituállee kalga uuccâđ sajanmáávsu Melast majemustáá sajasâšiše toohâmääigi čuávvo kalendermánuppaje ääigi. Sajanmáksu puáhtá miedettuđ, veikâ tot ij lah uuccum meriääigi siste, jis sajanmáávsu piettálem maŋanem tiet ličij kuáhtuttem.

Ucâmušast já ton lahtosijn kalgeh čielgâđ:

1) sajasâšišepeevih tijmemerijguin;

2) palvâlusâi pyevtitteijee;

3) sajasii nommâ já nanodâs tast, ete 6 § miáldásiih kuástádásâi sajanmáksim iávtuh tiávdojeh;

4) sajasii hoittâm pargoh;

5) sajasâšiše orniimist sooppum tijmehadde; sehe

6) eres tárbuliuh tiáđuh sajanmáávsu máksimân.

Ucâmušan kalga lahteđ palvâlusâi pyevtitteijee nanodâs 2 moomeent 1—5 soojijn sehe palvâlusâi pyevtitteijee almottâs tast, ete sunjin ij lah miedettum pargo várás eres almolâš ruttádemtoorjá.

11 §

Ciälkkámušah

Puásuituálulaavâ 19 §:st uáivildum puásui-iššeed teikâ jis sun lii iästulâš te mainâšum ceehi 2 momentist uáivildum puásui-iššeed sajasâš kalga adeliđ Melan ciälkkámušis, mast čiälgá tuárvi vijdáht suu arvâlus tast, ete tiävdojeh-uv sajasâšiše já kuástádâsâi sajanmáávsu iávtuh. Ciälkkámušâid addel ton palgâs puásui-iššeed, mon uásâlâš sajasâšiše kiávtám puásuituállee lii. Puásuituállee kalga almottiđ puásui-išedân sajasâšiše orniimist tállân ko sajasâšišetárbu itá.

Mela puáhtá pivdeđ palgâs stiivrâst ciälkkámuš, jis sajasâšišeucâmuš teikâ kuástádâsâi sajanmáksun kyeskee ucâmuš lii ruossálvát 1 momentist uáivildum ciälkkámuššáin teikâ jis tot lii mudoi ääši selvâtem tiet tárbulâš.

12 §

Miärádâs toohâm já sajanmáávsu máksim

Miärádâs puáhtá adeliđ automaatlii tiäđui kiedâvušmist teikâ mudoi aainâs uásilávt teddi-lemvuáháduv kevttimáin finnejum äššikirjen. Talle vuáláčalluu puáhtá merkkiđ miärádâsân maasínlávt. Miärádâs adeluvvoo tiättun ääšiomáhâžân haldáttáhlaavâ (434/2003) 59 §:st asâttum vuovijn.

Mela máksá sajanmáávsu palvâlusâi pyevtitteijee almottem tilin, mii lii paanjkist Euroop union jeessânstaatât.

13 §

Vuáđuttem sajanmáávsu maasâdpeerrâm

Jis sajanmáksu lii maksum vuáđuttemeht, puásuituállee lii kenigâs máksiđ Melan tast šoddâm kuástádâsâid.

Mela puáhtá luoppâđ maasâdperâmist uásilávt teikâ ollásávt, jis tot kiäččoo hiäivulâžžân iä-ge lah keččâm, ete vuáđuttemeht maksum sajanmáávsu máksim lii šoddâm puásuituállee teikâ suu ovdâsteijee epirehálâš lattiimist. Mela puáhtá luoppâđ maasâdperâmist meid talle, ko meeri, mii maasâdpiârroo, lii ucce. Maasâdpeerrâm já riäntui peerrâm kalga kuittâg oláštuttiđ olesmiärásâžžân, jis maasâdpeerrâm šadda tast, ete maksum sajanmáksu ij lah tiävdám taid eennâm- já meccituálusyergi staatâtoorjânjuolgâdusâid, moi vuáđuld luámuttemvuáhádâh lii tuhhiittum já jis Euroop union lahâasâtem tom váátá. Miärádâs maasâdperâmist kalga toohâđ viidâ ive siste vuáđuttem sajanmáávsu máksimist, jis Euroop union lahâasâtmist ij eres čuávu.

Jis maasâdpeerrâmmiärádâssáin nanodum ruttâuážžum ij lah tohhum máksupeeivi, uázžu peerrâđ ihásii mañanemriäntu máksupeeivi rääjist riänttulaavâ (633/1982) 4 § 1 momentist asâttum riänttuvuáđu miäldásávt. Máksupeeivi uázžu leđe tolemustáá kyevti oho keččin maasâdpeerrâmmiärádâs addelmist.

Maasâdpeerrâmmiärádâssáin nanodum ruttâuážžum mañanemriäntuiguin lii njuolgist pággupeerrâmtohálâš. Ton perâmist asâttuvvoo viäruí já máávsui olášutmist adelum laavâst (706/2007).

14 §

Nubástusuuccám

Mela taan laavâ vuáduid adelem miärdásân uázžu uuccâđ nubástus väidimáin Tave-Suomâ haldáttáhriähtán nuuvt ko haldáttáhlaavâkevttimlaavâst (586/1996) asâtteh. Väidimčáallus kalga toimâttid nubástusuuccámääigi siste Melan.

Mela kalga njuolgid miärdásis, jis tot tuhhit väidim puoh oosijn. Mudoi Mela kalga toimâttid väidimčáallus, ciäkkámušis sehe ääšist čoggášum äššikiirjijđ ájättálhánnáá já majemustáá 30 peeivi keččin väidimääigi nuhámist Tave-Suomâ haldáttáhriähtán.

Haldáttáhrievti miärdásâst uázžu väidid alemus haldáttáhriähtán, jis alemus haldáttáhriehhti miedeet väidimlove.

15 §

Almos jođettem, stivrim já kocceem sehe olášuttem

Taan laavâst uáivildum toimâ almos jođettem, stivrim já kocceem kuleh sosiaal- já tiervâsvuođáministeriön. Taan laavâ olášutmist västid Mela.

16 §

Staatâ sajanmáksu sajasâšise kuástádásâin

Staatâ vaarijn sajanmáksojeh Melan 8 §:st uáivildum sajanmáávsui máksimist šoddám kuástádásah staatâ budjetist čujottum meriruudâ raajij siste. Sajanmáksu máksuo ihásávt muuneeld kyehtin siämmáá stuorrâ uáassin uđđáive- já syeinimáánust nuuvt, ete mune lii Mela kevttimnáál mánuppaje vuossámuu pankkipeeivi. Sosiaal- já tiervâsvuođáministeriö puáhtá eromâš suujâ tiet máksid mune spiekâstmáin tast, mii lii ovdiibeln asâttum, jis Mela kiärgusvuotâ máksid taan laavâst uáivildum sajanmáávsuid mudoi hiájusmuvá.

Sosiaal- já tiervâsvuođáministeriö naanood majemustáá jieškote-uv ive kesimáánu 25 peeivi staatâ sajanmáávsu lopálie mere ovdebáá kalenderivveest. Tađe várás Mela kalga toimâttid ministeriön čielgiittâs ovdebáá ive kuástádásâin majemustáá nanodem ovdebáá mánuppaje 20 peeivi.

Jis Melan 1 moomeent miäldásávt kalenderive ääigi maksum muneh maneh paijeel siämmáá iva staatâ sajanmáávsu lopálie meereest, paijeel moonnám uási uázžu kevttid čuávuváá iva kuástádássáid.

17 §

Staatâ sajanmáksu haldáttáhkuástádásâin

Staatâ vaarijn máksih Melan kuáhtulii sajanmáávsu taan laavâ miäldásij pargoi hoittámist Melan šaddee haldáttáhkuástádásâin.

Sosiaal- já tiervâsvuođáministeriö meerrid Mela oovdânpyehtimist 1 momentist uáivildum kuáhtulii sajanmáávsu mere já máksá sajanmáávsu Melan eennâmtuáluiráttejei luámuttempalváluolaavâ (1231/1996) 31 §:st uáivildum sajanmáávsu ohtávuodâst.

18 §

Puásuituállee almottemkenigâsvuotâ

Puásuituállee kalga almottiđ Melan sunjin olssis, perruujesâniijdis já puásuituálpargosis kyeskee aášijn, moh pyehtih vaikuttiđ taan laavâ miäldásii sajasâšiše teikâ sajanmáavsu finniimân teikâ mäksimnáál leijee sajanmáavsu miärán.

19 §

Palvâlusâi pyevtitteijee almottemkenigâsvuotâ

Palvâlusâi pyevtitteijee kalga almottiđ Melan sajasâšišepaargon, sajasâžân sehe iälättâstoimâsis kyeskee tiäduid, moh pyehtih vaikuttiđ sajanmáavsu finniimân teikâ miärán, mii máksoo sajasâšišseest.

20 §

Tiäđui luovâtem já syeligâsâstoollâm

Ton lasseen, maid virgeomâháá tooimâ almolâšvuodâst adelum laavâ (621/1999) 24 § 1 moomeent 20 saajeest asâtteh, syeligâsâstoollâmnáál láá meid tagareh taan laavâ olâšutmân lohtâseijee äššikirjeh já tiäduh, maid toh aneh sistees, moh kyeskih puásuituállee ekonomâlii sajattâhân.

Melast lii vuoigâdvuotâ ton lasseen, maid virgeomâháá tooimâ almolâšvuodâst adelum laavâst asâtteh, syeligâsâstoollâmjuolgâdusâi já eres tiäđu finniimân kyeskee rajiittâsâi estihännáá adelid Viäruhaldâttâhân viäruttem várás tárbulijđ, taan laavâ olâšutmân vuáduduvvee ton haaldust leijee tiäduid ton mäksim sajanmáavsuin, sajanmáavsu já sajasâšiše uázžoin já sajanmáavsu vuáđđusin leijee kuástâdâsâin.

21 §

Vuoigâdvuotâ tiäđui finniimân

Paalgâs, puásui-iššeed, puásui-iššeed sajasâš sehe viäruvirgeomâháš, Aalmugregisterkuávdâš, Eennâmkuávluvirgâdâh, maistraat, Iälättâhtorvokuávdâš, iälättâhvuáduđâs já eres iälättâhlâjádâs láá kenigâsah adelid Melan ton pivdemist nuuvtá já syeligâsâstoollâmjuolgâdusâi estihännáá toi haaldust leijee tiäduid, moh kyeskih puásuituállee teikâ palvâlusâi pyevtitteijee irättâstooimân teikâ puásuituállei miedettum iäláttuvváid, sehe eres tiäduid, moh láá velttidmettum kiedâvuššâmnáál leijee ääši čuávdimân teikâ toos lohtâseijee tooimâi olâšutmân teikâ Melan taan laavâ olâšuttem várás adelum tiäđui täärhistmân.

22 §

Mela vuoigâdvuotâ kevttiđ eres aášijn finnejum tiäduid

Melast lii vuoigâdvuotâ ovtâskâs tábâhtusâst, ko kiedâvuš taan laavâ miäldásii ääši, kevttiđ tiäduid, maid lii finnim eres toos asâttum pargoi hoittám várás, jis lii čielgâs, ete taah tiäduh vaikutteh taan laavâ miäldásii sajasâšiše miedettmân teikâ sajanmáavsu finniimân já tiäduid kalga laavâ mielđ väldid vuotân miärâdâstohâmist já Melast ličij vuoigâdvuotâ finnid taid tiäduid mudoi-uv sierâ. Sajasâšiše já sajanmáavsu occei kalga almottiđ muuneeld tiäđui máhđulii kiävtust.

23 §

Äššikiirjij siäiluttem

Taan laavâ miäldásii sajasâšiše miedetmân já sajanmäksimân lohtaseijee äššikiirjijid kalga siäiluttiid eennâmtuáalusyergi juávkkuspiekâstâhasättäsät asâttum ääigi, jis arkkâdâhljádâs ij lah meridâm siäiluttiid taid pisovávt.

24 §

Sajanmäávsui mäksim koskâldittem

Sajasâšiše finnim iävtui tutkâm já sajanmäávsui mäksim puáhtá koskâldittid sosiaal- já tiervâsvuodâministeriö asâttâssáin, jis sajanmäávsui mäksimân tárbuliih väärih iä lah kevttimnáál teikâ Euroop union lahâasâtem tom väätä.

Jis sajasâšiisijn, moh láá uárnejum ovdil koskâldittem vuáimânsoddâm, ij pyevti mäksid sajanmäávsuid olesmiärasâžžân vaarij vânuvuodâ tiet, taid puáhtá mäksid čuávuváá ive ton ive staatâ budjetist puásituállei sajasâšiše kuástádâssáid čujottum meriruudâst.

25 §

Vuáimânsoddâm

Taat laahâ šadda vuáimán 1 peeivi uddâivemáánu 2015.

Ton estihánnáá, maid 7 §:st asâtteh sajasâšišetijmij enâmusmere naanoodmist, sajasâšišetijmij enâmusmeeri ive 2015 lii 150 tijmed puásituállee kuáttá.

Helsingist 19 peeivi juovlámáánu 2014

Täsivääldi President

Sauli Niinistö

Vuáđupalválemminister Susanna Huovinen

Láhka

boazodoalliid sadjásašveahkis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde ásahuvvo:

1 §

Lága heivehansuorgi ja Eurohpá uniovnna láhkaásaheami vuhtii váldin

Boazodoalliid alceseaset ordnen sadjásašveahkis šaddan goluin buhttejuvvo stáhta bušeaht-táárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájain nu dego dán lágas ásahuvvo.

Dán lága ollašuidettiin čuovvut lassin dihto eana- ja vuovdedoallosuorggi ja eananguovl-luid doarjjahámiid gávnaheami sismárkaniidda heivvolažžan Eurohpá uniovnnas dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkaliid mielde addojuvvon kommišuvnna ásahusa (EU) N:r 702/2014 (*eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahus*).

2 §

Boazodoalli

Dán lága heivehit boazodoallái, guhte oamasta unnimustá 50 boazodoallolága (848/1990) 5 §:s oaivvilduvvon lohkuohcco okto dahje ovttas sutnje fulkkiin njieddji buolvva vuollel 18-jahkásaš olbmui, guhte ássá fásta su dálldoalus. Lassin gáibiduvvo, ahte boazodoalli lea geatnegahtton váldit eanadoallofitnodatdoalli ealáhatlága (1280/2006) 10 §:s oaivvilduvvon dáhkádusa ja sus lea dakkár dáhkádus dahje ohcamuš siste dan oažžumii.

Bohccuid oamastanvuogitvuoda ja meari vuodđun leat sadjásašveahki áigge geavaheamis lean mañimus nannejuvvon boazodoallolága 30 §:s oaivvilduvvon boazologahallan. Boazolo-gahallama mañná dáhpáhuvvan nuppástusat váldojuvvojit vuhtii dušše, jus bálgosa stivra lea ovdal sadjásašveahki áiggi nannen nuppástusa.

3 §

Meroštallamat

Dán lágas oaivvildit:

1) *boazodoallobargguin* eanandoallofitnodatdoalli ealáhatlága mielde dáhkádusvuollásaš boazodoallobarggu;

2) *bearašlahtuin* beallelačča ja vuollel 18-jahkásaš olbmo, guhte eallá fásta boazodoalli dálldoalus ja lea boazodoalli dahje su beallelačča fuolki njuolga njieddji buolvvas;

3) *beallelaččain* náittosguoimmi ja olbmo, geainna boazodoalli bastevaččat eallá oktasaš dálldoalus náittoslihtulágan dilis.

HE 239/2014
StVM 24/2014
EV 185/2014

Kommišuvnna ásahus (EU) N:o 702/2014 (32014R0702); EUVL N:o L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat

Boazodoalli sáhtta oažžut dán lágas oavvilduvvon sadjásašveahki, jos sadjásašveahki dárbbu sivvan lea buohcuvuođas dahje dáhpedorpmis boahtán bargonávccahisvuohta. Bargonávccahisvuođa galgá čujuhit doaktára, buohcedivššára dahje dearvvašvuođadivššára duodaštusain dan dáhpusas go sadjásašveahki mearri kaleanddarjagis manná badjel čieža beaivvi.

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat eai dieva, jus boazodoalli oažžu sadjásašveahki čadahanáigge bargi ealáhatlágas (395/2006) 3 §:s máinnašuvvon lágas dahje daid fápmuibidjamis addojuvvon lágain oavvilduvvon doisttázii mieđihuvvon dievas bargonávccahisvuođaealáhaga dahje bargonávccahisvuođaealáhaga sturrosaš veajuiduhtindoarjaga.

5 §

Barggut, mat lea buhtadusa vuodđun.

Buhtadusaid sáhtta buhttet dušše, jus dat lea šaddan dakkár sadjásašveahki čadahanáigge vealtameahttun boazodoallobargguid dikšumis, maid boazodoalli livčče ieš dahkan iežas, bearašlahtu dahje bálgosa lohkui, jus ii livččii lean bargonávccaheapme.

Golut eai buhttejuvvo, jus:

- 1) boazodoalli bearašlahttu livččii sáhttán dahkat sadjásačča dahkan barggu;
- 2) barggu dihtii lea mieđihuvvon eará almmolaš ruhtadandoarjaga;
- 3) bargu gullá boazodoalli doaimmaide go son lea leamašan bargogaskavuodas dahje doaimmagohččungaskavuodas bálgosii;
- 4) bargu gullá boazodoalli dikšon luohttámuš- dahje hálldahusdoibmii dahje sullasaš doibmii dahje
- 5) bargu šaddá dakkár boazobuktaga nállašuhhtimis, mii ii leat buktaga seailuma dáfus vealtameahttun.

6 §

Sadjásaš

Goluid sáhtta buhttet dušše, jus boazodoalli lea skáhpon sadjásašveahki ovdabearranregistarii merkejuvvon bálvalusaid buvttadeaddjis.

Golut eai buhttejuvvo, jus boazodoalli dahje su bearašlahttu lea njuolga dahje eahpenjuolga buvttadan bálvalusaid dahje jus sadjásažžan lea doaibman boazodoalli bearašlahttu.

7 §

Sadjásašveahki jahkásaš alimusmearri

Kaleandarjagi áigge buhttejuvvon sadjásašveahkkediimmuid eanemus mearri boazodoalli bokte nannejuvvon sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija ásašusain ovddit kaleandarjagi loahpa rádjai. Sadjásašveahkkediimmuid oažžu eanemustá 90 beaivve kaleandarjagi áigge.

8 §

Sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadus

Buhtadus máksojuvvo 17 euro diimmus. Buhtadus ii máksojuvvo árvolassevearu ossodahkii. Euromearri dárkkistuvvo jahkásaččat ođđajagimánu álggus bargi ealahatlága 96 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon bálkágoriin. Dán lágas máinnašuvvon euromearri dávista jagi 2015 bálkágori dásis.

Jus boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddji soahpan diibmohaddi lea unnit go 1 momeanttas oaivvilduvvon buhtadus, buhtadussan máksojuvvon boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddi soahpan haddi. Haddi sáhtta hápmašuvvá dušše ovdabearranlága (1118/1996) 25 §:a oaivvildan bargobuhtadusas.

Buhtadus máksojuvvo bálvalusa buvttadeaddjai.

9 §

Sadjásašveahki ohcan

Boazodoalli galgá ohcat sadjásašveahki girjjálaččat. Eanandoallofitnodatdoalliid ealahatlagádusa (Mela) ovdal sadjásašveahkkái gullelaš bargguid álggaheami. Sadjásašveahki galgá ohcat sierra juohke sadjásašveahki dárbbu rájes dahje seammá dárbbui gullelaš sadjásašveahki joatkašuvadetiin gaskkalduvvama maŋŋá.

Sierra ohcamuša ii goittotge dárbbáš dahkat, jos:

1) boazodoalli lea jo árabut doaimmahan Melai 4 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon duodaštusa, jus boahdá ovdan su bargonávccahisvuohta dán gažaldatvuloš sadjásašveahki álggedettiin; dahje

2) boazodoalli ii leat vel doaimmahan Melai ovddit sadjásašveahkkái gullelaš 10 §:s oaivvilduvvon buhtadusohcamuša.

Ohcamušas ja dan mildosiin galgá oidnot sadjásašveahki miediheami dárbbášlaš dieđuid.

10 §

Buhtadusa ohcan

Boazodoalli galgá ohcat buhtadusa Melas maŋimustá sadjásašveahki čadahanáiggi čuovvovaš kaleanddarjagi áigge. Buhtadusa sáhtta miedihit, vaikke dat ii leat ohccojuvvon mearreáiggis, jus buhtadusa biehttaleapmi maŋŋoneami dihtii livččii govttolaš.

Ohcamuša dan mildosiin galgá oidnot:

1) sadjásašveahkkebeaivvit oktan diibmomeriiguin;

2) bálvalusa buvttadeaddji;

3) sadjásačča namma ja duodaštusa das, ahte 6 §:a čuovvu goasttádusaid buhttema gáibádusaid eavttut divvet;

4) sadjásačča dikšon doaimmat;

5) sadjásašveahki ordnemis sohppojuvvon diibmohaddi; ja

6) eará buhtadusa máksimii dárbbášlaš dieđut.

Ohcamušii galgá laktit bálvalusaid buvttadeaddji nannema 2 momeantta 1—5 čuoggáin ja bálvalusa buvttadeaddji almmuhus das, ahte sutnje ii leat miediuvvon barggu várás eará almmolaš doarjaga.

11 §

Cealkámušat

Boazodoallolága 19 §:s oaivvilduvvon boazoisida dahje dalle go son lea easttalaš máinašuvvon paragrafa 2 momeanttas oaivvilduvvon boazoisida sadjásaš galgá addit Mela cealkámuša, mas boahtá ovdan dárbbášlaš viidodagas su árvvoštallama das, ahte divvetgo sadjásašveahki ja goluid buhttema gáibádusat. Cealkámušaid addá dan bálgosa boazoisida, man osolaš sadjásašveahki geavahan boazodoalli lea. Boazodoalli galgá almmuhit boazoisidii sadjásašveahki ordnemis seammás sadjásašveahkkedárbbu ihtima maŋŋá.

Mela sáhtá bivdit bálgosa stivrras cealkámuša, mas sadjásašveahkkeohcamuš dahje goasttádusaid buhttenohcamuš lea ruossalasvuodas 1 momeanttas oaivvilduvvon cealkámušain dahje jus dat lea muđuid ášši čielggadeapmin dárbbášlaš.

12 §

Mearrádusa dahkan ja buhtadusa máksin

Mearrádusa sáhtá addit automáhtalaččat diehtogiedahallamis dahje muđuid prentenvugiin ollašuttton áššegirjiin. Dalle vuolláičállosa sáhtá merket mearrádussii elektrovnnalaččat. Mearrádus addojuvvo diehtun áššáiosolažžii hálddahuslága (434/2003) 59 §:s ásahuvvon vuogiin.

Mela máksá buhtadusa bálvalusa buvttadeaddji almmuhan bänkku kontui, mii lea Eurohpá uniovnna lahttoriikkas.

13 §

Almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa ruovttoluottabearran

Jus buhtadus lea máksojuvvon almmá ákkaid, boazodoalli lea geatnegahtton máksit Melai das šaddan goluid.

Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis belohakkii dahje oalát, jus dát gehččojuvvo govtolažžan iige almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa máksima sáhte oaidnit šaddan boazodoalli dahje su ovddasteaddji eahperehálaš meannudeamis. Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis maiddá dalle, go mearri, mii berrojuvvo ruovttoluotta, lea smávis. Ruovttoluottabearrama ja reanttuid bearrama galgá goittotge čadahit ollislažžan, jus ruovttoluottabearrama sivvan, ahte mávssu buhtadus ii leat deavdán daid eana- ja meahccedoallolága stáhtadoarjjanjuolggadusaid, maid vuodul luopmovuogádat lea dohkkehuvvon ja jus Eurohpá uniovnna láhkaasaheapmi dán gáibida.

Jus ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi ii leat máksojuvvon earrebeaivvi, das sáhtá bearrat jahkásaš maŋŋonanreanttu earrebeaivvi rájes reantolága (633/1982) 4 §:a 1 momeanttas ásahuvvon reantodási mielde. Earrebeaivvi sáhtá leat áramustá guovtti vahku geažes ruovttoluottabearranmearrádusa addimis.

Ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi oktan maŋŋonanreanttuin lea njuolga baggobearrama vuollásaš. Dan bearramis ásahuvvo vearuid ja mávssuid ollašuttimis addojuvvon lágas (706/2007).

14 §

Nuppástusohcan

Mela dán lága vuodul addán mearrádussii sáhtá ohcat nuppástusa váidimiin Davvi-Suoma hálddahasriektái dego hálddahaslágageavahanlágas (586/1996) ásaheavva. Váidareivve galgá doaimmahit nuppástuhttinohcanáiggiis Melai.

Mela galgá vuiget mearrádusas, jus dat dohkkeha váidaga buot osiin. Eará dáhpáhusas Mela galgá doaimmahit váidareivve, cealkamuša ja áššis čoggon áššegirjiid dalánaga ja mañimustá 30 beaivvi siste váiddaáiggi nohkamis Davvi-Suoma hálddahasriektái.

Hálddahasrievtti mearrádusas oazžu váidit alimus hálddahasriektái, jus alimus hálddahasriektái mieđiha váiddalobi.

15 §

Alimus jodíheapmi, stivren ja bearráigeahču ja ollašuhttin

Dán lágas oaiivilduvvon doaimma almmolaš jodíheapmi, stivren ja bearráigeahču gullet sosiála- ja dearvvašvuodaministerijai. Dán lága ollašuhttimis vástida Mela.

16 §

Stáhta buhtadus sadjásašveahki goluin

Stáhta váriin buhttejuvvo Melai 8 §:s oaiivilduvvon buhtadusaid máksimis šaddan goluid bušeahhtaárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájaid siste. Buhtadus máksojuvvo jahkásaččat ovdamáksun guovtti seammá sturrosaš earrin ođđajagi- ja suoidnemánus nu, ahte ovdamáksu lea Mela geavaheamis mánu vuosttas bänkobeavve. Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija sáhtá earenoamáš siva geažil máksit ovdamávssu ásaheamis spiehkastemiin, jus Mela válmmašvuolta máksit dán lágas oaiivilduvvon buhtadusaid livččii muđuid uhkiduvvon.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija nanne mañimustá guđege jagi geassemánu 25 beaivve stáhta buhtadusa loahpalaš meari ovddit kaleandarjagis. Dán várás Mela galgá doaimmahit ministerijai čielggadusa ovddit jagi goluin mañimustá nannema ovddit mánu 20 beaivve.

Jus Melai 1 momeantta mielde kaleandarjagi áigge máksojuvvon ovdamávssut mannet badjel seammá jagi stáhta buhtadusa loahpalaš meari, de badjel mannan oasi sáhtá geavahit čuovvovaš jagi goluide.

17 §

Stáhta buhtadus hálddahasgoluin

Stáhta váriin máksojuvvo Melai govtolaš buhtadus dán lágas oaiivilduvvon doaimmaid dikšumis Melai šaddan hálddahasgoluin.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija mearrida Mela evttohusas 1 momeanttas oaiivilduvvon govtolaš buhtadusa meari ja čađaha buhtadusa Melai eanandoallofitnodatdoalliid luopmobálvaluslága (1231/1996) 31 §:s oaiivilduvvon buhtadusa oktavuodas.

18 §

Boazodoalli almmuhangeatnegasvuohta

Boazodoalli galgá almmuhit Melai iežas, bearašlahtuidis ha boazodoallobargguidis guoskevaš áššin, mat sáhtte váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki dahje buhtadusa oážžumii dahje buhtadus mearrái, mii máksojuvvo.

19 §

Bálvalusa buvttadeaddji almmuhangeatnegasvuohta

Bálvalusa buvttadeaddji galgá almmuhit Melai sadjásašveahkkebarggu, sadjásačča ja ealáhusdoaimmas guoskevaš dieđuid, mat sáhttet váikkuhit sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadusa oážžumii dahje mearrái.

20 §

Dieđuid luohpadeapmi ja suollemasdoallan

Dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lága (621/1999) 24 §:s 1 momaantta 20 čuoggás ásahuvvo, suollemassan dollojuvvon leat maiddái dakkár dán lága ollašuttimii gullevaš áššegirjjit ja daidda gullevaš dieđut, mat gusket boazodoalli ekonomalaš sajádaga.

Melas lea vuoigatvuohta dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lágas ásahuvvo, suollemasdoallannjuolggadusaid ja eará dieđuid oážžuma guoskevaš ráddjehusaid easttekeahhtá addit Vearrohálddahussii vearuhusa várás dárbašlaš, dán lága ollašuttima vuodđun hálddustis lean dieđuid máksán buhtadusain, buhtadusaid ja sadjásašveahki ožžon olbmui ja buhtadusa vuodđun lean goluin.

21 §

Vuoigatvuohta dieđuid oážžumii

Bálggus, boazoisit, boazoisida sadjásaš ja vearrovirgeoapmahaš, Olmmošregistarguovddáš, Dálonguovlodoaimmahat, magistaráhta, Ealáhatdorvoguovddáš, ealáhatfoanda ja eará ealáhatlágádus leat geatnegahtton addit Melai dan bivdaga vuodul almmá mávssu ja suollemasdoallannjuolggadusaid easttekeahhtá dieđuid, mat leat dan hálddus, ja mat gusket boazodoalli dahje bálvalusaid buvttadeaddji fitnodatdoaimma dahje boazodoallái miedihuvvon ealáhagaid, ja eará dieđuid, mat leat vealtameahttumat gieđahallamis lean ášši čoavdimii dahje dasa gullevaš doaibmabijuid ollašuttimii dahje Melai dán lága doaibmabidjama várás addojuvvon dieđuid dárkkisteapmin.

22 §

Mela vuoigatvuohta geavahit eará áššiin ožžojuvvon dieđuid

Melas lea vuoigatvuohta ovttaskasdáhpáhusain geavahit dán lágas oaivvilduvvon ášši gieđahaladettiin earáid dasa ásahuvvon doaimmaid dikšuma várás ožžon dieđuid, jus lea čielggas, ahte dát dieđut váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái dahje buhtadusa oážžumii ja dieđut galgá dán lága mielde váldit vuhtii mearrádusdihakamis ja Melas

livččii riekti oažžut dáid dieđuid muđuige sierra. Sadjásašveahki ja buhtadusa ohccái galgá almmuhit ovddalgihtii dieđuid vejolaš geavaheamis.

23 §

Áššegirjiid seailluheapmi

Dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái ja buhttemii gullevaš áššegirjiid galgá seailluhit eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahusain áсахuvvon áiggi, jus arkii-valágáduš ii leat mearridan daid seailluhuvvot bissovaččat.

24 §

Buhtadusaid máksima gaskkalduhttin

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusaid dutkan ja buhtadusaid máksin sáhtá gaskkalduhttot sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija áсахusain, jus buhtadusa máksimii dárbblašá várit eai leat geavaheamis dahje Eurohpá uniovnna lánkaásaheapmi dan gáibida.

Jus ovdal gaskkalduhttima fápmuibohtima ordnejuvvon sadjásašvehkiin ii sáhte máksit buhtadusaid ollislaš mearis váriid váilevuoda geažil, daid sáhtá máksit čuovvovaš jagi dan jagi stáhta bušeahhtarvalusas boazodoalliid sadjásašveahki goluide oaivvilduvvon mearreruđas.

25 §

Fápmuiboahhtin

Dát lánka boahá fápmui 1 beaivve odđajagimánus 2015

Dan easttekeahá, mii 7 §:s áсахuvvo sadjásašveahkkediimmuid eanemus meari nannemis, sadjásašveahkkediimmuid eanemus meari jagi 2015 lea 150 diimmu boazodoalli guovdu.

Helssegis 19 beaivve juovlamánus 2014

Dássevállid Presideanta**Sauli Niinistö****Vuodđobálvalusministtar Susanna Huovinen**